

За баща ми разказват много хора – понякога ги слушам с учудване и не мога да кажа дали чутото е истина. Може би тези хора, негови върстници, го познават по-добре, защото са вървели до него или срещу него. А мен той водеше за ръка. Правеше го също така методично, системно и ясно, както пише в учебниците си. Не се учудвайте, че започвам да говоря първо за учебниците, посветени на нещо толкова нелитературно като анатомията на домашните животни. Ветеринарната медицина беше негова професия, т.е. задължението, което всеки човек поема и трябва да изпълнява ежедневно и неотклонно, независимо от настроенията си. Може би звуки твърде сухо, но това все пак са негови думи. Не, не думи на човек, който иска да ви поучава. Това беше една от неговите истини. От голям писател като него човек би очаквал повече артистичност. Но ако някой му припиши това качество, той би се обидил. Съвсем искрено ненавиждаше всички изяви на "колоритното аз", смущаваше се от тях и винаги подозираше много артистичните хора в неточно, деформирано от чувствата мислене. Точността, искнотата и анализът, толкова характерни за учебниците и лекциите му, бяха най-голямата изискване, което той поставяше пред себе си и пред другите. Те са и основата на литературните му произведения, те поразяваха и в разговор с него. Поразяваха преди всичко с топлотата, която носеха. С него беше много топло, защото можеше да му се вярва.

Разбира се в книгите и разговорите ученият се скриваше зад очилата си, почиваше си и реагираще на света. Тогава си позволяваше да се опира на своите настроения. Но зад остроучната и красива забележка, която в писците му се проявяваше като блестящ диалог, а в романите като вълнуващ разказ, винаги се криеше умният, съсредоточен, изучаващ поглед на очи, свикнали да се присвиват над микроскопа.

Има хора, които живеят лесно. Лесно приемат истината и лесно я изпращат, лесно общуват с нея. Баща ми не беше от тях. Той никога нищо не отминаваше – нито радостите, за които знаеше, че ще се превърнат в тъга, нито тъгата, която би могъл да си спести в името на спокойствието. Не само в романите, но и в личния си живот, той стигаше до същността, както и в кабинета си, заобиколен от микроскопи и уреди. За него нямаше лесно и трудно, приятно и неприятно – имаше истина, до която се стига, като помислиш. Истина, която после се приема без уговорки, която уважаваш, пазиш